

Plenum

Tisdag 26.4.2022 kl. 13.59—17.39

5. Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet

Regeringens proposition RP 55/2022 rd

Remissdebatt

Förste vice talman Antti Rinne: Ärende 5 på dagordningen presenteras för remissdebatt. Talmanskonferensen föreslår att ärendet remitteras till kulturutskottet.

För remissdebatten reserveras högst 30 minuter. Vid behandlingen av ärendet följer riksdagen det för ärenden med tidtabell överenskomna förfarandet.

Jag öppnar debatten. — Presentationsanförande, minister Andersson, varsågod.

Debatt

15.17 Opetusministeri Li Andersson (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalainen koulutusjärjestelmä on maailman tasa-arvoisimpia. Uusimmissa tutkimuksissa monet tekijät näyttävät kuitenkin tasa-arvon kannalta heikentyneen. Kun on kansainvälisesti verrattu eri maita, niin Suomi on edelleen niitä maita, joissa on kaikkein pienimpiä eroja eri koulujen välillä, kun oppimistuloksia tarkastellaan, mutta myös täällä on merkkejä siitä, että koulujen ääripäät ovat etääntyneet toisistaan. Tämä heijastuu alueiden välillä mutta erityisesti alueiden sisällä isoimpien kaupunkien eri kaupunginosissa. On syntynyt alueita, joissa oppimisen edellytysten tasaamiselle on selvä tarve, ja tiedetään, että alueiden eriytyminen sekä pandemiatilanteen aiheuttamat poikkeusolot ovat kiihdyttäneet oppilaiden välisten osaamiserojen kasvua.

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti hallitusohjelman mukaisesti perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen laatua ja tasa-arvoa vahvistavan Oikeus oppia -ohjelman joulukuussa 2019. Ohjelman yhtenä tavoitteena on kiinnittää huomio tunnistettuun eriarvoistumiskehitykseen koulujen sisällä ja koulujen välillä, isojen kaupunkien sisällä ja alueiden välillä, sukupuolten välisissä osaamiseroissa sekä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten kohdalla.

Erityisavustusta koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi on myönnetty opetuksen järjestäjille tässä maassa vuodesta 2012 lähtien. Valtionavustuksia koskevat tavoitteet ja toteutustavat ovat vaihdelleet hallituskausittain, ja maksettujen avustusten taso on niin ikään vaihdellut noin 15 miljoonasta eurosta 60 miljoonaan euroon. Varhaiskasvatus tuli mukaan tasa-arvorahoituksen piiriin ensimmäistä kertaa vuonna 2018.

Nyt eduskuntaan tuodussa hallituksen esityksessä ehdotetaan, että opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslakiin lisätään säännös erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Ehdotuksella vakinaistettaisiin tasa-arvoavustus osaksi opetus- ja kulttuuritoimen ra-

Punkt i protokollet PR 44/2022 rd

hoitusjärjestelmää. Tavoitteena on näin vahvistaa koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa ja vähentää yhteiskunnallisen eriarvoisuuden vaikutuksia koulutukselliseen tasa-arvoon.

Säännöksen nojalla esi- ja perusopetuksen sekä varhaiskasvatuksen järjestäjälle voitaisiin myöntää erityisavustusta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Avustusta myönnettäisiin valtion talousarviossa tarkoitukseen osoitetun määrärahan rajoissa jopa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Tämä vähentäisi rahoituksen hakuprosessiin liittyvää varhaiskasvatuksen ja opetuksen järjestäjien työmäärää, kun hakuprosessia ei tarvitsisi toistaa joka vuosi. Avustuksen käyttökohteista ja myöntämisperusteista ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

Koulutuksellista tasa-arvoa edistävällä rahoituksella on tutkimusten mukaan positiivinen vaikutus oppilaiden ja opiskelijoiden opinnoissa etenemiseen. Tämän rahoituksen vaikiinnuttaminen mahdollistaa nykyistä pitkäjänteisemmän ja ennakoitavamman tuen varhaiskasvatuksen toimipaikoille ja kouluille niillä alueilla, joilla koulutustaso on heikko ja työttömyysaste sekä vieraskielisen väestön osuus korkea. Myös OECD on suositellut tarveperustaisen rahoituksen kohdentamista sosioekonomisesti heikoimmilla alueilla toimiville kouluille.

Laadukas ja tasa-arvoinen koulutus ja korkea osaaminen ovat taanneet Suomen menestymisen, ja tällä esityksellä osaltamme vahvistamme yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen ja riittävän tuen sitä tarvitseville lapsille.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Honkasalo, olkaa hyvä.

15.21 Veronika Honkasalo vas: Arvoisa puhemies! Tämäkin on erittäin tervetullut esitys ja täyttää hienosti myös näitä hallitusohjelman tavoitteita. On osoitettu tutkimuksessa, niin kuin ministeri sanoi, että tällä rahoituksella on ollut selvää vaikutusta. On tärkeää huomata myös, että tämä rahoitus, jota nämä hauraassa asemassa tai haurailla asuinalueilla olevat koulut saavat, hyödyttää ihan koko kouluyhteisöä. Ehkä tämä näkökulma jää usein huomioimatta.

Lisäksi on tärkeää muistaa, että Suomessa ollaan kuitenkin edelleen tilanteessa, jossa koulut sinänsä ja se annettava opetus on alueittain yhtä laadukasta, mutta tosiaan oppimiserot on suurta eroavaisuutta ja eriytyneisyyttä varsinkin suurissa kaupungeissa, niin kuin ministeri toi esille. Esimerkiksi Helsingin sisällä oppimiserot ovat suurempia kuin koko maan sisällä. Lisäksi tutkimuksessa on myös tuotu esille esimerkiksi maaseudulla asuvien poikien tilanne suhteessa oppimiserojen kasvuun. Eli koulutuksellinen huono-osaisuus alueellistuu, ja se on tärkeää huomioida.

On todella tärkeää, että myös tämän erityisrahoituksen tai PD-rahoituksen vaikuttavuutta seurataan tarkasti ja katsotaan, mitä ovat ne parhaimmat käytännöt, millä tavalla sitä eri kouluissa ja perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa myös toteutetaan. Mutta erittäin hyvää tässä on nimenomaan se, että nyt ennakoitavuutta tulee paljon enemmän ja tämä työ saa myös pitkäjänteisyyttä. Erittäin hyvä esitys, ja jälleen kerran toivon, että perehdymme tähän valiokunnassa erittäin syvällisesti myös tutkimustietoa kuunnellen. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Eloranta, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 44/2022 rd

15.23 Eeva-Johanna Eloranta sd: Arvoisa puhemies! Tämän hallituksen esityksen myötä koulutuksellinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus menevät taas askeleen eteenpäin. Eli lakiin esitetään lisättäväksi säännös erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin.

Arvoisa puhemies! Pääministeri Marinin hallitusohjelman mukaisesti on käynnistetty perusopetuksen laatu- ja tasa-arvo-ohjelma oppimistulosten parantamiseksi ja eriarvoisuuden vähentämiseksi. Yhtenä tavoitteena on kiinnittää erityishuomio tunnistettuun eriarvoistumiskehitykseen koulujen sisällä ja koulujen välillä, isojen kaupunkien sisällä ja alueiden välillä, sukupuolten välisissä osaamiseroissa sekä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten kohdalla. Tähän eriarvoistumiskehitykseen, joka tuli esille muutaman vuoden takaisissa Pisa-tutkimuksissa, on aivan ensiarvoisen tärkeää puuttua.

Arvoisa puhemies! Sivistysvaliokunta katsoi koulutuspoliittisesta selonteosta antamassaan mietinnössä, että rahoitusjärjestelmän kehittäminen tarveperusteiseen suuntaan on tutkimustiedon perusteella erittäin perusteltua ja puuttuu juuri tähän ongelmaan. Valiokunnan hyväksymässä ponnassa totesimme, että ”koulutuspolitiikan rahoituksessa pyritään pitkäjänteisyyteen ja riittävään perusrahoitukseen hankerahoituksen sijasta ja että tarveperusteisesti koulutuksen perusrahoitusta ohjataan segregaaion vähentämiseksi ja koulutuksellisen tasa-arvon lisäämiseksi kaikkialla Suomessa”. Elikkä ajatuksenamme oli nimenomaan, että kun hyvinvointialueille rahoitusta ohjataan sen mukaan, millaiset tarpeet kullakin alueella on, myöskin koulutuksessa olisi tärkeää, että rahoitusta ohjataan enemmän niille alueille ja niihin kouluihin, joissa tarpeet ovat suuremmat, elikkä tulisi tämä tarveperusteinen periaate yhä enemmän myös sinne koulutuspolitiikkaan.

Voidaankin olla nyt tänään hyvin iloisia siitä, että tämä tasa-arvorahoitus tuodaan nyt pysyväksi osaksi Suomen koulutusjärjestelmää, ja tämä onkin hyvin tärkeä askel kohti laadukkaampaa ja tasa-arvoisempaa oppimispolkua. Samalla voidaan keventää opetuksen järjestäjien hallinnollista taakkaa, kun avustusta voidaan myöntää jopa neljäksi vuodeksi kerrallaan. Tämän tasa-arvorahan avulla voidaan vahvistaa oppimisen tuen suuntautumista juuri sinne, missä niitä lisäpanoksia tarvitaan, ja rahoituksen avulla voidaan puuttua oppimisen eriarvoistumiseen, joka todellakin on Suomen tämän hetken suurin koulutusta koskeva ongelma. On valtavan tärkeää, että tämä eriarvoistumiskehitys onnistutaan pysäyttämään.

Kysymyshän on viime kädessä siitä, että huolehditaan siitä, että kukaan ei pääse putoamaan ja että jokainen oppisi koulutuksen aikana riittävät perustaidot ja voisi suorittaa vähintään toisen asteen tutkinnon ja yhä useampi myös korkeakoulututkinnon. Yli 50 prosentin pitäisi siihen tavoitteeseen päästä. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Risikko, olkaa hyvä.

15.26 Paula Risikko kok: Arvoisa puhemies! Tässä hallituksen esityksessä todella ehdotetaan muutettavaksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia. Rahoituslakiin sisällytettäisiin esityksen perusteella säännös erityisavustuksesta varhaiskasvatuksen sekä esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin. Lisäksi ehdotetaan, että valtioneuvoston asetuksella annettaisiin tarkemmat säännökset avustusten käyttökohteista ja myöntämisperusteista.

Arvoisa puhemies! Esityksen taloudelliset vaikutukset ovat jonkinmoiset. OKM on jakanut erityisavustuksia koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseen yli kymmenen vuoden

Punkt i protokollet PR 44/2022 rd

ajan. Se on hieno asia. Myönnetty summat ovat vaihdelleet siinä 15—60 miljoonan välillä, ja pysyvä rahoitustaso on tällä hetkellä hallituksen uusimman JTS-päätöksen mukaan hieman yli 15 miljoonaa euroa. Määrärahatason määräytyminen jää jatkossa julkisen talouden suunnitelmassa ja talousarviossa ratkaistavaksi, eikä esityksellä ole varsinaisia vaikutuksia julkiseen talouteen. Näin todetaan taloudellisista vaikutuksista täällä esityksessä.

On todella hyvä, että myönteisen erityiskohtelun rahoitus vakiinnutetaan osaksi rahoituslakia. Se on erittäin myönteistä. Tällä voidaan nyt myös toivottavasti lisätä sitä rahoituksen ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä, mitä on kovasti korostettu tämän hallituskauden aikana. Valiokuntakin on siitä lausunut, aivan niin kun täällä on tullut esille. On myös kannatettavaa, että erityisavustusta voidaan myöntää ehdotuksen mukaisesti neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Esitys ei kuitenkaan itsessään varsinaisesti takaa rahoituksen tasoa, vaan siitä päätetään aina normaalisti vuosittain talousarvioprosessin yhteydessä. Tietysti jääkin nyt kysymys sitten, että miksi kehysriihessä ei tehty näiden nykyisten määräaikaisten avustusten tason pitämistä kuluvan vuoden tasolla. Se olisi tuonut vielä enemmän sitä pitkäjänteisyyttä ja ennakoitavuutta. Nythän tällä hetkellä opettajien työmäärä on kasvanut ja erittäin paljon on haasteita, niin kun täällä on tullut esille. Meillä kun on paljon ongelmia näillä lapsilla, on oppimisvaikeuksia, on monia muita ongelmia, ja nyt tietysti tämä, että meille tulee hyvin paljon näitä Ukrainan pakolaisia ja he ovat tietysti tämän piirissä nyt saamassa tätä koulutusta, niin on tärkeää, että meillä sitä rahoitusta sitten tulevaisuudessa on. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

15.29 Ville Kaunisto kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitoksia ministerille esityksen esittelystä. Täällä on moni edustaja pitänyt jo erittäin hyvän puheenvuoron ja kuvaillut tätä tilannetta, ja edustaja Risikko tuossa hyvin pitkälti omia ajatuksiani toikin jo esiin.

Hyvää on paljon. Niin kuin edustaja Risikkokin nosti esiin, on tärkeää, että tämä erityiskohtelun rahoitus vakiinnutetaan osaksi rahoituslakia ja että ennakoitavuutta ja pitkäjänteisyyttä mahdollisesti ja toivottavasti saadaan lisää.

Mutta kyllä itsellenikin huoli nousee vahvasti meidän taloudellisesta kantokyvystä. Kuulun siihen porukkaan — varmasti tässäkin salissa meitä on — jotka ovat valmiita koulutukseen panostamaan hyvin merkittävästikin, mutta niin kuin tässä edellisessäkin kohdassa nousi puheenvuoroja, niin tulee aina sellainen olo, että ymmärretäänköhän me kaikki, ettei sitä rahaa ole rajattomasti, ja siinä mielessä aina huoli nousee siitä priorisointikyvystä, mikä ehkä tällä hallituksella on hieman kyseenalainen ollut. Se tässäkin nousee itselläni huoleksi. Eli erinomainen, tärkeä asia, kuten edustajat täällä ovat nostaneet esiin, mutta kyllä juuri tämä talouspuoli sitten alkaa siinä nostamaan päätään esiin.

Koska vaihtoehtoja yleensä halutaan, niin kokoomushan on taklannut omissa vaihtoehtobudjeteissaan näitä ongelmia nimenomaan tekemällä määräaikaista tasokorotuksia ja määrärahakorotuksia. Eli tässä mielessä korostan sitä, että paljon on hyviä asioita, joita tehdään, ja politiikan ja poliitikon tehtävä on yleensä vähän valita niiden välistä, koska rahaa ei aivan rajattomasti valitettavasti Suomessakaan ole.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Nurminen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 44/2022 rd

15.31 Ilmari Nurminen sd: Arvoisa puhemies! Kiitos ministerille alustuksesta ja esittelystä. — Tämä esitys sinällään on todella tärkeä, ja tässä tietysti käsitellään esi- ja perusopetusta ja alueiden eriytymistä ja koulutuksen tasa-arvoa, mutta itse kun kuuntelin keskustelua, ajattelin, että on pakko käyttää puheenvuoro ja haluaisinkin ministerille tuoda tiedoksi esimerkiksi yläasteikäisten opiskelijoitten paineet jatko-opiskelusta ja miten heitä tuetaan. Just tapasin tamperelaisia lukiolaisia — täällä juuri käytiin salissa keskustelua heistä — ja meillä ei pääse edes omiin lukioihin kuin hirveän korkealla keskiarvolla. Katsoin, että meillä Tampereen lyseon lukion keskiarvo oli 9,3, että pääset edes sinne jatkokouluun. Haluaisin, että just tällaiset paineet ja sitä kautta koulutuksen tasa-arvo huomioidaan myös tässä, että miten nuoret saavat sitten jatko-opiskelupaikkaa myös tämän perus- ja esiopetuksen jälkeen. Toivoisin, että myös tähän ministeri voisi kiinnittää huomiota.

Sinällään tämä kuuluu vähän siihen äskeiseen keskusteluun, mutta en siinä kerinnyt aikataulun puitteissa saamaan puheenvuoroa ja halusin tämän kuitenkin ministerille tuoda tietoon. — Kiitoksia.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Essayah, olkaa hyvä.

15.33 Sari Essayah kd: Kiitoksia, arvoisa puhemies! Tämä tasa-arvorahan vakinaistaminen on sinällensä ihan kannatettavaa. Meillä suomalaisessa koulutusjärjestelmässä on tämä mahdollisuuksien tasa-arvo, joka on omalta osaltaan menneinäkin vuosikymmeninä ollut mahdollistamassa sosiaalista nousua ja ihmisten täyden potentiaalin haltuunottoa, eli se on tietenkin tärkeä osa meidän koulutusjärjestelmämme ihan tällaisista ideologista pohjaa.

Tätä tasa-arvorahaa on myöskin tarkoitettu suunnata varhaiskasvatuksen puolelle. Mietinkin, että kun kuitenkin tuo varhaiskasvatuksen suurin ongelma on tällä hetkellä se valtava työntekijäpula, niin kyllähän varhaiskasvatuksen suurin laatu tulee siitä, että ryhmäkoot ovat tarpeeksi pieniä, että siellä on tarpeeksi paljon aikuisia ihmisiä ja että siellä jokainen lapsi saa sitä huomiota, jota tarvitsee. Ja siinä mielessä mietin, miten tärkeää olisi huomioida näissä, kun puhumme tasa-arvorahasta ja laadusta, että juurikin riittävä määrä työntekijöitä ja tarpeeksi pienet ryhmät ovat ihan oleellinen osa varhaiskasvatuksen laatu-tekijöitä.

Sitten täällä näissä hallituksen perusteluteksteissä on huomioitu, että varhaiskasvatus on juuri sitä, mikä korottaa monestikin oppimisvalmiuksia ja sitä, että lapsi on sitten valmiimpi sinne koulun ryhmiin. Kristillisdemokraatit ovat kannattaneet kaksivuotista esiopetusta tällaisena vapaaehtoisena, ja tätähän tällä hetkellä Suomessa ollaan sitten monilla paikoilla myöskin kokeilemassa.

Mutta sitten täällä on hivenen tätä asenteellista tekstiä kotihoidon tuesta, kun jälleen keran puhutaan, eli taas täällä todetaan näin, että ”Suomessa lapset aloittavat muita Pohjoismaita myöhemmin varhaiskasvatuksen. Yksi syy tähän on se, että Suomessa on mahdollista saada alle kolmevuotiaan lapsen ja tämän alle kouluikäisten sisarusten kotihoidon rahallista tukea”, ja sitten myöhemmin on kerrottu siitä, miksi sitten erityisesti esimerkiksi maahanmuuttajataustaiset äidit ovat kotona. Mutta tässä jälleen tulee esille se, että kyllähän tätä ongelmaa pitää lähteä ratkaisemaan sieltä käsin, että naisten työmarkkina-asemaa parannetaan, naisten työmarkkinavalmiuksia parannetaan. Se on se ykkösasia, eikä niin, että taas kotihoidon tuki on rivien välistä nostettu tässäkin hallituksen esityksessä jollakin tavalla syyllisten penkille. Siinä mielessä ajattelen, että on tärkeitä ratkaista niitä ongelmia, joita on niitten naisten työmarkkinavalmiuksissa, jotka eivät pääse työmarkkinoille, ja panostaa

Punkt i protokollet PR 44/2022 rd

heihin, eli tämä lasten kotihoidon tuki ei ole se, mitä pitää nyt tässä lähteä rivien välistä kritisoimaan.

Mutta, arvoisa puhemies, niin kuin totesin, niin sinällensä tämä vakinaistaminen on ihan kannatettavaa, kunhan sitten jostakin aina löydämme rahoituksen kaikkiin näihin tärkeisiin asioihin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Andersson, kolme minuuttia.

15.36 Opetusministeri Li Andersson: Arvoisa puhemies! Ensinnäkin liittyen tähän varhaiskasvatuksen laatuun. Se on juuri niin kuin tässä edustaja Essayah totesi, eli henkilöstön riittävä määrä, henkilöstön riittävä koulutustaso ja riittävän pienet lapsiryhmät vaikuttavat aivan olennaisesti siihen, kuinka laadukasta varhaiskasvatus on ja miten henkilöstö viihtyy ja jaksaa. Ja kun tätä tasa-arvorahoitusta varhaiskasvatukseen jaetaan, niin sehän on käytettävissä juurikin niiden lisäihmisten palkkaamiseen siellä varhaiskasvatuksessa. Tämä sama kehitys, mistä on paljon puhuttu koulujen yhteydessä, näkyy totta kai myöskin päiväkodeissa: jos on alue, jossa on vaikkapa paljon vieraskielisyyttä tai matala koulutustaso, niin totta kai myöskin ne oppimisen tuen tarpeet jo varhaiskasvatuksen vaiheessa ovat suurempia.

Sitten liittyen näihin taloudellisiin vaikutuksiin: jokainen hallitushan voi sitten itse määrittää tämän tasa-arvorahoituksen määrän sen mukaan, mikä tämän taloudellisen kantokyvyn arvioidaan olevan. Eli nyt tässä julkisen talouden suunnitelmassa on varattu tämä 15 miljoonan pysyvä määräraha, joka on siellä pysyvästi aina kehyksissä, ja sen lisäksi tämä hallitus on jakanut merkittävästi sen päälle tällaista määrärahaa. Jokaisena vuotena tähän asti on jaettu tasa-arvorahoitusta niin päiväkodeille kuin peruskouluille, ja näin ovat myöskin aikaisemmat hallitukset tehneet. Eli vuodesta 2012 lähtien tätä on jaettu, mutta tämän rahoituksen summa on vaihdellut eri hallituskausien aikana riippuen sitten siitä, paljonko hallitus on katsonut, että on varaa tähän tärkeään tarkoitukseen laittaa. Nyt erotuksena on se — sanotaan nyt, että jos edustaja Kauniston edustaman puolueen esitys tämän koko rahan vakinaistamisesta toteutettaisiin ilman tätä lakimuutosta, niin silloin näitä avustuksia edelleen jaettaisiin aina vuosi kerrallaan: kunnat hakevat, kunnat raportoivat, sitten vuoden päästä haetaan, raportoidaan, aina uudestaan. Tämän lakimuutoksen myötä, kun vakinaistetaan tämä tasa-arvorahoitus ikään kuin omaksi erilliseksi valtionavustukseksi lainsäädännössä, mahdollistetaan myöskin sitä, että nämä kerralla myönnetty avustukset voidaan käyttää jopa neljän vuoden aikana — mikä totta kai kuntien näkökulmasta ihan huomattavasti helpottaa sitä hallinnollista työtä ja mahdollistaa ihan eri tavalla myöskin sen työn ja toiminnan suunnittelun pitkäjänteisemmin, kun on pidempiaikainen näkymä siitä, paljonko rahaa on käytettävissä ja minkä tyyppisiin henkilöstöresursseihin.

Sitten lopulta edustaja Nurmiselle liittyen lukioiden korkeisiin keskiarvoihin. Tämä on tietenkin taas kerran myös kuntapäätäjien asia päättää, paljonko halutaan lukiokoulutuksen koulutustarjontaa omassa kunnassa. Jos lukioiden keskiarvo on hirvittävän korkealla, niin yksi tapa reagoida siihen toki on lisätä lukiokoulutuksen tarjontaa siinä kaupungissa tai kunnassa. Kun on puhuttu näistä oppivelvollisuuden vaikutuksista [Puhemies koputtaa] ja siitä, lähdetäänkö entistä enemmän sinne keskuskuntiin, niin jos keskiarvo on korkea, niin yhtä todennäköisemmin lähdetään myöskin niiden pienempien kehyskuntien lukioi-

Punkt i protokollet PR 44/2022 rd

hin, joissa keskiarvo sitten on matalampi. Eli näin [Puhemies koputtaa] ainakin itse näen, että tätä suuntausta ja liikennettä on varmaan molempiin suuntiin.

Riksdagen avslutade debatten.

Riksdagen remitterade ärendet till kulturutskottet.